

وکیل عموم

نقشی نو

در

حرفه وکالت

دکتر پرویز کاظمی

پرویشگاه وکیل دادگستری تربیتی

پرتال جامع علوم انسانی

تاکنون آنچه از حرفه و شغل وکالت شنیده و دیده شده، این است که وکیلی که پس از اتمام تحصیلات در دانشکده حقوق و طی مدارج کارآموزی جواز اشتغال بوکالت بدست آورد، اهتمام ورزد در مؤسسات خصوصی یا عمومی کار مناسب با معلومات خود پیدا کرده و بار پرزحمت وکالت را در راه دفاع از حقی موکل خود و حفظ منافع او با رعایت اصول اخلاقی شغل پرافتخار و مسئولیت خویش بردوش گیرد و با کوشش مداوم و جدوجهد پی گیرد در حرفه‌ای که مورد نیاز عامه بوده و بدون او کار دستگاه عدالت لنگ است، بانشان دادن شایستگی و امانت

کسب و جاهت کند تا برای نیل بمقاصد سیاسی و احراز کرسیهای پارلمان و صندلی وزارت یا بالاتر پله‌ای برای او باشد .

خلاصه تصدی شغل و کالت اولین مرحله در راه رسیدن به هدفهای اجتماعی و سیاسی صاحب آن می‌باشد و همان‌طور که مشهود است، و کالای دعاوی در جوامع پیشرفته نقش مهمی بازی می‌کنند و اغلب روسای ممالک دنیا از وکالت دعاوی شغل خود را آغاز کرده‌اند . اما در طی این مدارج و کیل هیچگاه خود را جز برابر وجدان و موکل خود و اصول اخلاقی حرفه خویش مسئول نمی‌دانند و شاید هیچوقت در مقام آن نباشد که از معلومات و تجربیات خود برای رفع مزاحمت صدها هزار مردم بی‌گناه که در زیر فشار دستگاههای عمومی اداری و صاحبان سرمایه و قدرت مالی و سیاسی خورده شده‌اند، بر آید و در واقع وظیفه‌ای که قانون در بعضی موارد محدود بر عهده دادستان گذاشته است ، با طیب خاطر و با تحمل رنج و تعب بر عهده گیرد و فقط برای رضایت خالق و مخلوق و جهت نجات ستمدیدگان اجتماع شب و روزش در کار پر زحمت کشف حقایق و علل بی‌عدالتیها بر آید و با تجهیز نیروی جوانان در پیرامون خویش و برای نیل به هدف عالی رفع ظلم در اجتماع بهر نوع که باشد ، قد علم کند .

از آنجا که جامعه پیشرفته ایالات متحده آمریکا شمالی هر روز پدیدۀ نازه‌ای در علوم و فنون و سایر مسایل بجهان عرضه می‌دارد ، چند سال پیش وکیل دعاوی جوان بی‌نام و نشانی با اسم رالف نادر^(۱) در این راه نو قدم گذاشت و با تألیف و نشر کتاب تحت عنوان « نا ایمن با هر سرعت »^(۲) در سال ۱۹۵۶ مبارزه خود را با شرکت‌های بسیار بانفوذ اتومبیل‌سازی از قبیل جنرال موتورس و فردو کرایسلر آغاز کرد و با دلایل و شواهد بارز و متقنی ثابت کرد که در ساختن اتومبیلها نکات فنی و دقیق از نظر حفظ جان سر نشین اتومبیلها رعایت نمی‌شود و اغلب حوادث و

1) Ralph Nader .

2) Unsafe at any Speed .

سوانح اتومبیل ناشی از نقص فنی و عدم رعایت ودقت در حفظ جان و ایمنی راکبین و ساینط نقلیه هنگام بروز حوادث است ؛ در نتیجه کارخانه جنرال موتورس مجبور شد اتومبیل های کارویر (۱) را که بعلت در عقب بودن موتور بدلیل فنی موجب خطر برای راننده بود با تحمل مخارج گزاف از جریان خارج کند .

بدیهی است که جنگ يك تنه و کیل بی نام و نشان و بی پول باغولهای پر- پول و با نفوذ اتومبیل سازی بنظر همه محکوم بشکست فاحش بود . اما ایمان و صداقت و کیل ناشناخته با پشتکاری نظیروی باوجود تمام نسبتهای ناروایی که باودادند و حتی در سوابق خانوادگی خود و اجدادش جستجو کردند و با تطمیع و تهدید خواستند اورا مانع از ادامه مبارزه اش شوند، چنان در افکار عامه و سران قوم اثر بخشید که بالاخره کمیته ای از مجلس سنای آمریکامور تحقیق اسنادات رالف نادر گردیدند و شرکتهای اتومبیل سازی بیایمیز تحقیقات پارلمان کشیده- شدند و همه تحقیقات صحت ادعای نادر را درنا ایمنی در ساخت اتومبیلها ثابت کرد و منجر بوضع قوانین و مقرراتی برای ساخت اتومبیلها شد که شرکتهای را مجبور کرد سرمایه قابل توجهی صرف بهبود ساینط فنی و ایمنی اتومبیل کنند. این خود هشداری برای سایر صاحبان صنایع بود که اگر دقت کافی در حفظ منافع مصرف کننده نکنند ، دیر یا زود نادر ریسم که اکنون بصورت نام مشخص این پی گیریها در آمده ، بسراغ آنها خواهد آمد و نوبه حسابرسی باعمال آنان فرا خواهد رسید .

اما رالف نادر که دیگر وکیل بی نام و نشانی نبود و پس از توفیق در مبارزه برای تأمین ایمنی اتومبیلداران آمریکاشهرت ملی پیدا کرده بود و هواخواهان بی شماری از هر طبقه گردا و فرا آمده و داوطلب همکاری با او شده بودند، با پشتیبانی افکار عامه و با کمک طبقه جوان که اغلب دانشجویان مدارس مختلف حقوق

1) Corvair .

دانشگاههای آمریکا بودند، مبارزه خود را برای تأمین و حفظ حقوق منافع عامه در قسمتهای مختلف زندگانی اجتماعی و اداری هموطنانش آغاز کرد و هر جا که احساس تعدی و تجاوزی بحقوق مردم می شد، چه از ناحیه صاحبان صنایع و تولید کنندگان فرآورده های کشاورزی و چه از جانب مأموران دولت و مؤسسات عمومی و شهرداریها، در مقام تجسس و تحقیق برآمد و در فروش اجناس مورد نیاز عموم از قبیل خواربار و لباس و پوشاک برای جلوگیری از تعدیات واسطه ها و خرده فروشان و از بی قیدی مأموران خدمات عمومی و دولتی در رسیدگی بحق مراجعان و پرده پوشی حقایق از نادرستان و مسئولان امور و خلاصه آنچه ما برای رفع آن بانقلاب اداری نیاز داریم، قد برافراشت و پیکار خود را با متعدیان و متجاوزان بحقوق عمومی آغاز کرد و ادامه داد، بنحوی که در آمریکا جنبش تازه ای از این راه بوجود آورد و افکار عمومی را متوجه فعالیت خود و همکارانش کرد و عده زیادی از مردم حاضر بهمکاری با او شدند، چه بالمآل اقدامات او را بحال خود و جامعه ای که در آن زیست می کنند، مفید می دانند.

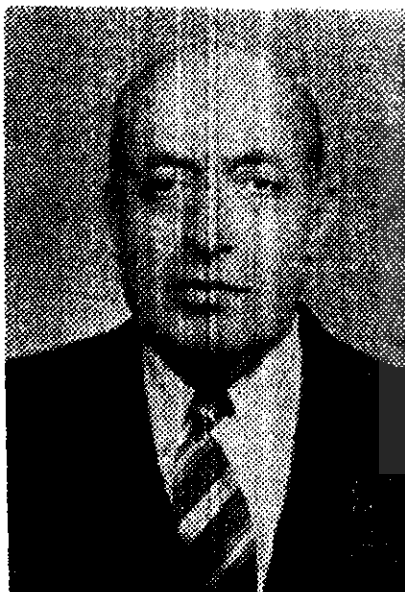
رالف نادر بدون توقع دیناری دستمزد و فقط با امرار معاش از راه فروش کتاب معروف خود و دریافت پاداشی برای سخنرانیهای خود این پیکار را آغاز کرده است. آپارتمانی که در آن سکونت دارد، فقط ماهی ۸۰ دلار اجاره بها دارد. اجاره بهای دفتر کار او در واشینگتن پایتخت آمریکا ماهی ۱۲۵ دلار است. اما او نه شماره تلفن خود را بکسی می دهد و نه کسی را بدفتر و خانه خود می پذیرد. ملاقاتهایش در یکی از مهمانخانه های معروف واشینگتن واقع می شود و گروههای تحقیقات خود را با پرداخت دستمزد مختصر از طرف خود بسوی سنگر خاطیان بحقوق عمومی روانه می دارد. وی چنان معروفیت پیدا کرده که هر نامه ای که باسم او بدون ذکر نشانی بواشینگتن فرستاده شود، باو می رسد و کمتر روزی است که بمناسبتی نام او در روزنامه های پرا انتشار امریکا درج نشده باشد.

او اتومبیل ندارد، صاحب خانه شخصی و سهام نیست. فقط صاحب چهار دست

لباس است و با صرف غذای مختصر شبانه روز ۱۸ ساعت کار می کند و سعی دارد خواب خود را بچهار ساعت در شبانه روز تقلیل دهد تا بکارهای نو برسد. او معتقد است ، اتومبیلها ایمنی فنی نداند، خوار بار عمومی با اصول بهداشت تهیه و توزیع نمی شود، اشعه تلویزیون زیان آور است، هوای شهر آلوده می باشد و خلاصه زندگی در شهرها مصیبت بار است. اما او معتقد است که می توان همه این معایب را اصلاح کرد و بهمین منظور دامن همت بکمر زده تا از جامعه آمریکا این نواقص را مرتفع کند .

اهمیت و پشت کار قابل تقلید او توانسته است تا کنون شش قانون مهم از کنگره آمریکا را جمع بصنعت اتومبیل سازی، تهیه گوشت، لوله های گاز، اشعه رادیویی ، فروش مرغ و قانون سلامت کارگران معدن ذغال سنگ بگذارند و قوانین دیگری را جمع بحفظ حقوق مصرف کنندگان در کنگره آمریکا بابتکار او مطرح است. اومی گوید که انسان در هر مقامی باشد، باید نزی اثر بوده و وجود

خویش را منشاء خدمت کند. بعقیده وی وکلای دعاوی چنان در کار حرفه ای خود مستغرق شده اند که فقط بفکر دفاع از حق موکل خود هستند. با توجه باینکه اکثریت قریب باتفاق آنان وکیل دستگامهای دولتی و صاحبان صنایع و شرکتهای بزرگ هستند ، ناچار بحقوق عامه توجه نداشته و مدافع هر گونه تعدی و ناعدالتی که از ناحیه موکلین آنها بمردم برسد، می باشند .

دکتر پرویز کاظمی

نادر قد علم کرده است که وکیل خصوصی

را بمرتبه وکیل عموم ارتقا دهد. بگفته او

وکیل باید جستجوگر ، تجزیه تحلیل کن و دقیق باشد و بالاترین شان وکیل این است که از حقوق ضعفا در مقابل صاحبان قدرت دفاع کند و حامی عدالت بطور اعم و اخص باشد و در آن جایی خود را عرضه کند که هیچکس بفکر دفاع از مردم نیست. مثلا از حقوق مصرف کنندگان که اکثریت عظیم مردم هستند، در مقابل

اجحافات و گرانفروشی صاحبان کالاها حمایت نماید .

تحقیقاتی که همکاران رالف نادر در مؤسسات عمومی کرده اند، بقدری جالب و مؤثر بوده که پس از انتشار گزارش نادر درباره فعالیت کمیسیون تجارت نیکسون رئیس جمهور آمریکا از کانون وکلای آمریکا خواست که تحقیقات دقیقی راجع به فعالیت این کمیسیون انجام دهد. او ثابت کرد که مسئول حوادث راه آهن که در آمریکا موجب تلف ۲۴۰۰ نفر در سال است، شرکتهای راه آهن هستند. در نتیجه مقررات تازه ای راجع به راه آهن وضع شد .

او چنان جستجوگر دقیقی است که توانست با تحقیقات عمیق معایب ساخت کالاها و تقلب در تهیه آنها و اجحافات بسیار و گرانفروشی از ناحیه تولید کنندگان اجناس مختلف را بزبان مصرف کننده کشف کند. و جنس دفاع از حق مصرف کنندهگان (۱) را در آمریکا بوجود آورد او در تهیه و فروش بسیاری از کالاها و محاسبه بهای واقعی آنها حتی برای اسباب بازی کودکان باعث وضع مقررات جدیدی شد که برای مثال ساخت اسباب بازیهایی که با برق سروکار دارد یا بوسایل مختلف گرم می شود کودکان را بخطر می اندازد، ممنوع گردید. بدین طریق رالف نادر بر خورد جامعه آمریکا را با عرضه کالاها دگرگون کرد. او بود که ثابت کرد استعمال گرد د. د. ت برای سلامت انسان و حیوان و گیاه زیان بخش است تا حدی که تهیه و فروش آن گرد در آمریکا ممنوع شد. همچنین ساختن قند مصنوعی از سیکلامیت که موجب بروز سرطان است، قدغن شد، همه این اقدامات ثمر بخش نتیجه تحقیقات « گروه رالف نادر » و پی گیری ژرف آنها در ایمنی بخشیدن به مصرف کننده می باشد. آشکار است که از این راه خدمت شایانی نه فقط به جامعه ای که در آن پرورش یافته، کرده، بلکه به پیروی از دولت آمریکا دولتهای دیگر را نیز برانگیخته است که برای حفظ سلامت مردم خود از آمریکا سرمشق گرفته و نظارت و دقت بیشتری در تهیه کالاها و مصرفی بکنند. همچنین برای جلوگیری از اقدامات مأموران مالیات کمیسیون مخصوصی تحت نظارت بنیاد کارنگی

1) Consumerism .

تشکیل گردید که چند وکیل جوان با دستمزد ناچیز مأمور دایمی آن هستند و شخص نادر بدون دریافت دستمزد سرپرستی آنها را به عهده دارد. اغلب همکاران نادر جوانان پاکدل و باایمان و دارای آرمانهای بلند هستند که آرزوی خدمت به هم‌نوعان خود دارند و با دریافت دستمزد ناچیز که کفاف معاش اندک آنها را می‌کند، در راه خیر عموم گام گذاشته‌اند؛ در تابستان گذشته ۱۰۲ نفر بوده و در تابستان آینده ۷۰۰ نفر داوطلب برای تصدی این قبیل امور نام نویسی کرده‌اند. نتیجه تحقیقات این گروه درستی و کندی کار ادارات حقایق مهمی را آشکار کرده است که تا چه اندازه باروش سلسله مراتب که در ادارات دولتی و عمومی مجراست، مستخدمی که تنها راه معاش خود را دریافت ماهانه و حقوق می‌داند، مسخ و آلت بی‌اراده روسای اداری خود شده، هر کارخلاف را بخاطر آنان مرتکب می‌شود و تخلف و تعدی آنان را بحقوق عامه سرپوش می‌گذارد تا مبادا بیکار شود. تجسسهای گروه نادر نیز آشکار کرده است که چگونه مقامات ذی نفوذ آمریکا مانع از دریافت مالیات و حقوق حقه دولت از صاحبان صنایع می‌گردند. و چه سان مستقیم یا غیر مستقیم در خلاف کاری آنان سهیم شده‌اند. اکنون پیروان نادر در دانشکده‌های حقوق جنبشی را آغاز کرده‌اند که هدف آن تعلیم درس و کالت در مدارس حقوق است.

رالف نادر که فارغ التحصیل دانشکده حقوق معروف «هاروارد» است و امسال ۳۵ سال دارد و پدرش که اکنون ۷۷ سال دارد، از مهاجرین لبنانی است که رستورانهای آبرومندی دایر و بفرزندانش توصیه کرده است تسلیم زورمندان نشوید، چنان شهرت پیدا کرده که دانشکده‌های مهم حقوق آمریکا آماده‌اند درجات افتخاری باو بدهند و بقول استادان حقوق او یکی از نیروهای مهم آمریکا است و در ردیف ارل وارن^(۱) رئیس معروف سابق دیوان عالی آمریکا قرار داد. روزنامه‌ها و مجلات معروف مانند مجله هفتگی تایم عکس او را در روی جلد انتشار داده و مجله معروف لایف مقاله مفصلی راجع باو نگاشته است. در هر جا که سخنرانی می‌کند،

1) Earl Warren .

مانند مرد مقدسی جمعیت فراوانی ، مخصوصاً دانشجویان حقوق کرد او آمده
از افکار مردم دوستانه او الهام می گیرند و سخنان او را آویزه گوش خود قرار
می دهند .

نتیجه مبارزات نادر هر چه بشود ، آنچه مسلم است این که او پدیده
نوی در حرفه و کالت است و افکار و اقدامات او نتایج ثمر بخشی در علم حقوق و
کارهای عملی وابسته به آن و طرز تحصیل در دانشکده حقوق خواهد داشت
و شأن و منزلت و کیل را در اجتماع بالا خواهد برد. باشد که برخی از روشهای مردم
دوستانه رالف نادر و بی طمعی و معنویت این مرد و کیل عموم و مدافع حقوق عامه
مردم بالا خص مصرف کننده کالاهای مختلف، سرمشق و کلای دیگر جهان گردد
و با الهام از افکار و اقدامات مردم خواهان او همه مدافعان حق عامه و صاحبان
مشاغل دولتی و غیر دولتی که با مردم تماس و سرکار دارند ، احترام بحقوق و حفظ
حقوق آنان را در سر لوحه فعالیت های خود قرار دهند و با اقدامات خیر خواهانه
خود برای رفع معایب آن دستگاہها در جامعه خود منشاء اثر شده حق شغل
شریف خود را ادا کنند .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی